

Landskab og Skov,
Cirkulær Økonomi og Affald,
Erhverv
Den 2. september 2022

Spørgsmål om opbevaring og udbringning af afgasset biomasse i relation til miljøvurderingsloven

Spørgsmål

1. I husdyr helpdesksvar af 26.07.2021 oplyses, at en gyllebeholder til afgasset biomasse på et plantebrug er omfattet af VVM, idet der er tale om et anlæg til bortskaffelse af affald. Er dette ikke ændret efter revisionen af husdyrgødningsbekendtgørelsen i 2018?
2. Et privat landbrug ønsker at opføre to fritliggende tanke til afgasset biomasse. De to tankanlæg opføres på en ejendom til planteavl. Den afgassede biomasse anvendes som gødning på ejendommens markarealer. Biomassen kommer fra et biogasanlæg, hvorfra gylle med mere afgasses. Det er vores vurdering, at anlægget er omfattet af miljøvurderingsloven (bilag 2, punkt 11b, Anlæg til bortskaffelse af affald), og at der derfor skal gennemføres en VVM-screening af anlæggene. Vi er til gengæld kommet i tvivl om, hvorvidt denne VVM-screening udelukkende skal omhandle de to tanke eller om den også skal omhandle arealerne, hvor biomassen udspreddes. Vi har tidligere været involveret i en sag, hvor en nabokommune af Natur- og Miljøklagenævnet fik hjemvist en VVM-screening af to beholdere til afgasset biomasse. I denne sag konkluderede nævnet, at VVM-screeningen både skulle omhandle beholderne og udspreddingsarealerne til den afgassede biomasse.
3. Kræver gyllebeholdere til afgasset biomasse VVM-screening. I en lidt ældre Planklagenævnsafgørelse fra 30. januar 2017 kommer klagenævnet frem til at både oplagringen af den afgassede biomasse og udspreddingen på arealerne skal omfattes af VVM-screening: <https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0e4bb17c-a612-4d63-a248-f4bd7bb1ed9d?highlight=afgasset%20biomasse%20VVM> Er denne afgørelse stadig aktuel, eller er der kommet nye regler, der bevirker, at klagenævnsafgørelsen er uaktuel?
4. Der skal opføres en fritliggende gyllebeholder, der skal opføres for at modtage afgasset biomasse fra biogasanlæg. En miljøpåvirkning som vi VVM screener efter miljøvurderingsloven §21. Skal screeningen også omfatte arealerne, der skal modtage den afgassede biomasse?
5. Hvilke regler er der tale om, hvis der er tale om en bedrift, der får afgasset sin gylle på et biogasanlæg/kraftvarmeværk, hvor der både er gylle og andet mere energiholdigt, og landmanden modtager afgasset masse herfra? Gør andelen af gylle på værket noget, gør status af den enkelte ejendom i bedriften (nogle er husdyrbrug andre planteaflevere) eller kræver det altid eller aldrig screening efter miljøvurderingsloven? Vi har behov for at få afklaret, hvornår afgasset gylle giver anledning til at en gyllebeholder skal screenes jf. miljøvurderingsloven.

Vejledende udtalelse

Herunder samlet vejledende udtalelse på de indsendte spørgsmål vedr. relationen mellem miljøvurderingsloven, husdyrreguleringen og affald til jord bekendtgørelsen.

Anlæg

VVM-direktivet er hovedsageligt gennemført i miljøvurderingsloven, men den danske husdyrregulering gennemfører direktivet for projektypen intensiv husdyravl ved regler i husdyrbrugsloven.

Efter husdyrbruglovens § 4a finder miljøvurderingslovens regler ikke anvendelse på projekter eller dele af projekter, der er omfattet af husdyrbrugloven eller regler udstedt i medfør heraf. Det fremgår ikke, at det er et krav at projektet godkendes efter loven, men blot at projektet er omfattet af husdyrbrugloven eller regler udstedt i medfør heraf (f.eks. husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Efter husdyrbruglovens § 2 finder loven anvendelse på husdyrbrug, husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre forhold forbundet med husdyrhold. Loven finder desuden anvendelse på arealer, som modtager gødning. Af de særlige bemærkninger til lovens § 2 (s. 107) fremgår det blandt andet at: "En gyllebeholder på et planteavlsbrug vil således være omfattet af lovens anvendelsesområde, idet der er tale om et gødningsopbevaringsanlæg, men den vil ikke i sig selv være omfattet af krav om tilladelse m.v. efter lovens kapitel 3, da der ikke er noget produktionsareal og dermed heller ikke tale om et husdyrbrug."

Desuden fremgår det af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 1, stk. 2. at: "Loven finder desuden ikke anvendelse på ejendomme uden erhvervsmæssigt dyrehold og ejendomme, hvor der ikke anvendes eller opbevares husdyrgødning i mængder svarende til et erhvervsmæssigt dyrehold, bortset fra jordbrugsvirksomheder." Den omfatter således jordbrugsvirksomheder (som defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3 punkt 15), og det må lægges til grund, at planteavlsbrug med behov for etablering af gylleholdere har en størrelse, så de kan kategoriseres som jordbrugsvirksomheder.

På baggrund af ovenstående vurderer Miljøstyrelsen, at beholdere til opbevaring af husdyrgødning, herunder f.eks. husdyrgødningsbaseret afgasset biomasse er omfattet af husdyrbrugloven, og derfor ikke skal undergå screening i henhold til miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 11b, ej heller såfremt de opføres på jordbrugsvirksomheder som defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen (**spørgsmål 1, 2, 3, 4 og 5**), jf. husdyrbruglovens § 4a.

Jordbrugsvirksomheders opbevaringsanlæg til afgasset biomasse fra biogasanlæg, der ikke forarbejder husdyrgødning, er ikke reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Den afgassede biomasse vil være at betragte som et affaldsprodukt i miljøvurderingssammenhæng. Opføres der en beholder til opbevaring af afgasset biomasse fra et sådant anlæg, skal opbevaringsanlægget dermed undergå selvstændig screening i henhold til miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 11b (**spørgsmål 1, 3, 4 og 5**). De arealer, der skal modtage affaldet skal ligeledes vurderes og indeholdes i screeningsafgørelsen, da det i henhold til miljøvurderingsloven ikke er muligt at opdele et projekt i mindre dele (jf. afsnit nedenfor om arealer).

Arealer

Der er pr. 1. august 2017 ændrede regler vedr. regulering af husdyrbrug herunder anvendelse af husdyrgødning. Med ændringen omfatter myndighedens konkrete afgørelser om godkendelse eller tilladelse til husdyrproduktion ikke længere markarealerne. Reguleringen af arealer til udbringning af

husdyrgødning sker uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse via generelle regler i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Reguleringen imødegår miljøpåvirkningen af næringsstofferne fosfor og kvælstof. Når de generelle regler overholdes, sikrer det, at udbragt gødning ikke har væsentlige virkninger på miljøet. Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen finder anvendelse for jordbrugsvirksomheder.

På baggrund af ovenstående vurderer Miljøstyrelsen, at arealer til udbringning af husdyrgødning som defineret i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen ikke skal undergå selvstændig screening i henhold til miljøvurderingsloven (**spørgsmål 2,4 og 5**).

Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål fastsætter regler om i hvilket omfang affald kan anvendes til jordbrugsformål uden skadelige virkninger på miljøet, mennesker, planter og dyr. Anvendelse af affald på udbringningsarealer skal ligeledes overholde gødningsanvendelsesbekendtgørelsens regler om fosfor og kvælstof.

Af affald til jord bekendtgørelsens §6 fremgår det, at "Anvendelse af affald, som ikke er optaget på bilag 1, til jordbrugsformål kræver tilladelse efter § 19 i lov om miljøbeskyttelse. Da anvendelsen dermed reguleres efter miljøbeskyttelsesloven og ikke generelle regler som i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen eller affald til jord bekendtgørelsen vil udbringningsarealerne skulle undergå vurdering i henholdt til miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 11b, idet miljøpåvirkningen fra udbringningen af affaldet ikke er behandlet via fastsatte bestemmelser i særlovgivningen (bekendtgørelser). Opføres der samtidig en beholder til opbevaring af den afgassede biomasse (ikke husdyrbaseret), vil denne skulle indgå i den samlede screening af projektet efter miljøvurderingsloven, så der ikke sker opdeling af projektet i mindre dele (**spørgsmål 2,4 og 5**), jf. afsnit om opbevaringsanlæg ovenfor.

Der kan læses mere om regelsættet om blandinger af husdyrgødning med stoffer, der kan forurene jord og grundvand i Miljøstyrelsens vejledning til gødningsanvendelsesbekendtgørelsen: <https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/goedningsanvendelses-bekendtgørelsen/1-bekendtgørelsens-anvendelsesomraade-definitioner-mv/#9>

Sammenfatning

Opbevaringsanlæg til husdyrgødning som defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal ikke undergå screening efter miljøvurderingsloven.

Opbevaringsanlæg til affald (ikke husdyrgødningsbaseret) er screeningspligtige i henhold til miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 11b.

Arealer til udbringning af husdyrgødning er ikke screeningspligtige i henhold til miljøvurderingsloven, idet de reguleres af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen og bekendtgørelse om affald til jordbrugsformål. Dette gælder også, hvis arealerne tilhører planteavlbrug.

Arealer til udbringning af affald ikke indeholdende husdyrgødning, der alene er omfattet af affald til jord bekendtgørelsen, er screeningspligtige i henhold til miljøvurderingsloven.

Miljøstyrelsens udtalelse er alene af vejledende karakter, og dermed ikke bindende for klagenævnets eller domstolens senere afgørelser og domme.